

BULŠIT

RÁDOBYDIVADLO KLAPÝ
UVÁDÍ

ANEK PODEZŘELÝ ANALFABET

BULŠIT aneb Podezřelý analfabet

Groteska čili Blbci v Čechách

Scénář: Branislav Nušić a Petra Vitez Petao

Překlad: Jaroslav Urban a Branka Kubešová

Režie: Jaroslav Kodeš

Dramaturgie: Petra Richter Kohutová

Scéna, rekvizity: Pavel Macák

Kostýmy: Pavel Macák a Lenka Ferenčíková

Výroba scény: Petr a Václav Černých

Realizace kostýmů: Jonáš Filip a Olga Psotová

Hudba: Brass Band, J. Fučík a neznámý klavírní umělec

Světla a zvuk: Pavel Hurych, Jan Kaška, Eva Kodešová

a Václav Krycner

Inspice: Naďa Hladíková

Osoby:

Okresní náčelník, Hejtman, Předseda, *samolibý narcis*

Jonáš Filip

Pan Mika, *absurdní servila*

Jakub Ružbatský

Pan Sveta, *intrikánský slídič*

Vít Šťastný

Andja, *protřelá vampice*

Lenka Svobodová Šťastná

Vera, *natržená naivka z rodu drsoňů*

Tereza Šťastná

Strážník Rista, *zemitý blb*

Ladislav Valeš

BLBCI V ČECHÁCH

„Dle úředních zpráv z roku 1873 jest v Čechách 998 blbců. Přišel by tudíž v Čechách 1 blbec na 5.116 obyvatel. O příčině zvláštního úkazu je nejpodstatnější domněnka Francouze Saint-Layera, který nehledá příčinu onemocnění v plemenu nebo rodině, ani v zaměstnání či bídě, nýbrž v pramenité vodě,“ praví zpráva z Národních listů v roce 1875. Analfabet, jeden ze zdrojů naší inscenace, v Čechách vyšel přesně o devadesát let později než tato zpráva. Náhoda? Nemyslíme si...

(-KoKo-. 2022)

BULŠIT JAKO POJEM

Anglické slovo *bullshit*, v počestně podobě bulšit, lze překládat slovy blábol, cancaní, kecy, mlácení prázdné slámy, pindání, plácání, mít plechovou hubu, plkání, slintání, tlachání, velkohubost a žvanění. Má za sebou víc než tři století vývoje. Je možné, že pochází ze staré francouzštiny. Slovo *bole* v ní označovalo podvod, klam, lest. Eric Patridge, lexikograf, tvrdí, že slovem *bull* začali v průběhu první světové války novozélandští a austrálští vojáci označovat chování britských velících důstojníků, kteří i v zákopech kladli důraz na leskle vyčištěné boty a zapnuté knoflíky uniform svých podřízených.

BRANDOLINIHO PRINCIP

Obezřetnosti není nikdy dost. Brandoliniho princip říká, že množství energie nutné k zamítnutí žvástu je o řád větší, než je množství energie nutné k jeho vytvoření. Brandoliniho princip se podobá postřehu, který říká: „Než se pravda stačí obout, lež třikrát oběhne svět.“ Žvanění lze považovat za druh sociální praxe a jazykovou hru, která má sklon k tvorbě spirály: žvanění je příčina ještě většího žvanění.

ŽVANILOVÉ

Osoba, která žvaní, je označována pojmem *bullshitter*, česky žvanil. Žvanilové jsou v akci, jakmile je téma, o kterém mluví, širší a hlubší než jejich znalost věci. Žvanilové mívají narcistické rysy a vyšší skóre neúplně vyvinuté psychopatie. Žvanilové na tom mohou, ale nemusí být hůře co do poznávacích funkcí než lidé, kteří nežvaní. Bývají nečestní, mají nižší skóre osobnostního rozměru otevřenost, nižší míru sebeúcty a chlubí se. Odpovědnost za svá sdělení žvanilové nepřejímají.

(KOUKOLÍK, František. BULŠIT. Praha : Galén 2021. S. 13-17)

Předpremiéra 12. dubna 2022 v KD U Tří lip v Libochovicích,
premiéra ve čtvrtek 21. dubna 2022
Ve Vrchlického divadle v Lounech

Děkujeme Vrchlickému divadlu v Lounech za azyl a možnost nazkoušet inscenaci na jeho prknech. Dále děkujeme Obecnímu úřadu v Klapý a Městskému úřadu v Libochovicích za podobnou pomoc a podporu.